

חוברת תרגול – שיח רב-תחומי: קלפים שפותחים מחשבה

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לנסח עמדה מנומקת בכתב ובעל פה על שאלות משיק 10 תחומי הדעת
- להקשיב לנקודות מבט שונות ולהגיב אליהן מתוך כבוד הדדי
- לקשר בין שאלת שיח לתחום דעת רלוונטי (גיאוגרפיה, ספרות, אזרחות ועוד)
- לתרגל טיעון נגדי ולבסס דעה על דוגמה או נימוק

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – זיהוי מבנה הקלף וכללי השיח

- 1. א – שאלה מרכזית
- 2. ב – שתיים
- 3. ב – אפשרות לבחור שלא לשתף

חלק ב' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – היכרות עם כללים ופורמטים

- 1. נכון – זהו אחד ממרכיבי הקלף הקבועים
- 2. לא נכון – התשובה "אני עובר/ת" תמיד מכובדת ומותרת
- 3. נכון – כך בנוי הפורמט: חשבו, התאימו (זוגות), שתפו (מליאה)

חלק ג' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – יישום בכתיבה

- 1. 2
- 2. אני עובר/ת

חלק ד' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – התאמת פורמטים

- 1 – ג (חפץ מדבר עובר בין הדוברים)
- 2 – א (עבודה בזוגות לפני שיתוף במליאה)
- 3 – ד (הצגת טיעון ונגד-טיעון)
- 4 – ב (מעבר בין שולחנות נושא שונים)

חלק ה' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – היכרות עם הקלפים

- 1. א – גיאוגרפיה
- 2. ב – שלוש
- 3. א – ספרות
- 4. א – פתגמים ודמויות

חלק ו' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – בדיקת הבנה

- 1. נכון – זו ההרחבה בכתיבה – לכתוב פסקה ולבקש מחבר/ה לנחש את המקום.
- 2. לא נכון – הקלף מבקש לבחור תחנות היסטוריות או תרבותיות לאורך המסלול.

חלק ז' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – השלמה והתאמה

- 1. זיכרון
- 2. מפת מסלול
- 3. רגש

חלק ח' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – חיבור בין קלפים לתחומים

- 1 – ה (גיאוגרפיה)
- 2 – ג (גיאוגרפיה)
- 3 – ו (ספרות)
- 4 – ב (לשון וספרות)
- 5 – א (ביטוי עם חוכמת חיים)
- 6 – ד (איש או אישה בסיפור)

חלק ט' – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – הבנה בסיסית

- 1. א – מסכים, זיכרון דיגיטלי ופרטיות
- 2. א – כישלון וצמיחה

חלק י' – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – הבנה בסיסית (המשך)

- 1. נכון – התחום כולל מסכים, זיכרון, פרטיות וקהילה
- 2. לא נכון – מנהיגות שקטה שייכת לתחום חוסן אישי, בחירה ומנהיגות

חלק י"א – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – השלמה

1. בחירה

חלק י"ב – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – התאמת מושגים

- 1 – ג (מידע שנשאר ברשת על אדם לאורך זמן)
- 2 – ד (שימוש בטעות כהזדמנות ללמידה וצמיחה)
- 3 – ב (הקשבה לדעה שונה משלי בקבוצה)
- 4 – ה (המידע האישי שאדם בוחר לשמור לעצמו)
- 5 – א (קבוצת אנשים המחוברים דרך מסך או רשת)

חלק י"ג – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית

1. א – חברים, קבוצה, הכלה, ריב והשלמה
2. א – הוגנות, זכויות וחובות, הצבעה בכיתה

חלק י"ד – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית (המשך)

1. לא נכון – בגלריה שקטה כותבים תגובות בכתב ועוברים בין תחנות בשקט, ורק בסוף יש דיון קצר במליאה.
2. נכון – זהו מבנה האקווריום – מעגל פנימי שמדבר ומעגל חיצוני שמקשיב.

חלק ט"ו – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית (המשך 2)

1. חברות ושייכות

חלק ט"ז – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – יישום

- 1 – ה (אזרחות, כללים וקהילה)
- 2 – ד (חברות ושייכות)
- 3 – ב (אזרחות, כללים וקהילה)
- 4 – ג (חברות ושייכות)
- 5 – א (אזרחות, כללים וקהילה)

חלק י"ז – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – היכרות עם מבנה הקלפים

1. א – שתי שאלות המשך, חיבור לתחום דעת ופתיח משפט
2. ג – מורשת, חגים ומשפחה
3. א – סקרנות, ניסוי ושמירה על הסביבה
4. ב – מותר לבחור שלא לשתף את התשובה עם הכיתה
5. ב – להוסיף משימת כתיבה הממשיכה את הדיון

חלק י"ח – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – התאמה ויישום

- 1 – ד (ניסוי, סקרנות ושמירה על הסביבה)
- 2 – ה (חגים ומסורות)
- 3 – ב (השראה, יופי ויצירה)
- 4 – ג (קישור הקלף למקצוע לימוד)
- 5 – א (משפט פתיחה המסייע לנסח תשובה)

חלק י"ט – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – הבנה והשלמה

1. מדע וטבע
2. תשובה
3. אמנות ויצירה

חלק כ' – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – נכון/לא נכון

1. נכון – ברמת תיכון יש עומק פילוסופי וטיעון נגדי
2. לא נכון – קיים 'שיתוף רשות' – מותר שלא לשתף
3. נכון – זהו אחד הנושאים המוגדרים בתחום

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה כוללת עמדה + נימוק + דוגמה
- זיהוי של נקודת מבט שונה וניסוח מכבד שלה, גם אם לא מסכימים
- חיבור ברור בין השאלה לתחום כמו גיאוגרפיה, ספרות, אזרחות וכדומה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפזר את החוברת על פני כמה שיעורים – פרק אחד או שניים בכל פעם, בהתאם לזמן
- לשלב פורמטים שונים מהאתר (מעגל שיח, ויכוח מובנה) כדי לגוון את אופן העבודה על אותן שאלות
- לתלמידים שמתקשים אפשר לצמצם לשאלה מרכזית אחת בלבד בכל קלף, ולמתקדמים להוסיף דרישה לטיעון נגדי
- לשלב סבב הצבעה כיתתי קצר בתחילת שיעור כדי לחמם את הדיון לפני העבודה בחוברת

חוברת תרגול – שיח רב-תחומי: קלפים שפותחים מחשבה

🗣️ שיח רב-תחומי – קלפים שפותחים מחשבה

תיכון · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח
2. פרק 2 – אדם וסביבה, שפה ומילים
3. פרק 3 – טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה
4. פרק 4 – חברות ושייכות, אזרחות וקהילה
5. פרק 5 – מדע וטבע, מורשת ואמנות
6. פרק 6 – כסף, הצבעה כיתתית ומשחקי שיח

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – שיח רב-תחומי: קלפים שפותחים מחשבה

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק יש שאלות שיח לפי נושא. קראו, כתבו תשובה עם נימוק, ונסו לחשוב גם על דעה אחרת.

📖 מילון קטן:

שיח רב-תחומי	שיחה שמחברת בין נושא יומיומי לתחום דעת כמו ספרות או אזרחות
שאלת המשך	שאלה שמעמיקה את הדיון אחרי השאלה המרכזית
פתיח משפט	תבנית פתיחה שעוזרת להתחיל לכתוב או לדבר
שיתוף רשות	עיקרון לפיו מותר תמיד לבחור לא לשתף תשובה אישית
מעגל שיח	פורמט שבו כל הכיתה יושבת במעגל ומדברת סביב קלף אחד
חשבו-התאימו-שתפו	פורמט שבו חושבים לבד, משתפים בזוג ואז במליאה
ויכוח מובנה	פורמט שבו מציגים טיעון ונגדו באופן מסודר
טיעון נגדי	נימוק שמתמודד עם עמדה שונה משלי
חניון שאלות	מקום לשמור שאלה שאין זמן לדון בה עכשיו
כרטיס יציאה	סיכום קצר בסוף שיעור על מה שלמדתי או הרגשתי

1 חלק א' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – זיהוי מבנה הקלף וכללי השיח

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מופיע ראשון בקלף?

א) שאלה מרכזית ב) שאלת המשך ג) פתיח משפט ד) חיבור לתחום דעת

2. כמה שאלות המשך יש בקלף?

א) אחת ב) שתיים ג) שלוש ד) ארבע

3. מה זה שיתוף רשות?

א) חובה לספר חוויה אישית ב) אפשרות לבחור שלא לשתף ג) שיתוף רק בכתב

ד) שיתוף רק עם המורה

2 חלק ב' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – היכרות עם כללים ופורמטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל קלף שיח כולל גם "פתיח משפט" שעוזר להתחיל לענות	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בפורמט מעגל שיח חובה על כל תלמיד/ה לענות, ואסור לוותר	☐	☐
3	בפורמט חשבו-התאימו-שתפו התלמידים חושבים לבד, ואז משתפים בזוגות לפני המליאה	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – יישום בכתיבה

השלימו את המילה החסרה.

1. בפורמט חשבו-התאימו-שתפו, שלב החשיבה האישית נמשך _____ דקות של שקט

2. הכלל " _____ " מאפשר לתלמיד/ה לא לענות מבלי להרגיש לא בנוח

4 חלק ד' – פרק 1 • יסודות השיח: שאלה, שאלות המשך וכללי שיח – התאמת פורמטים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מעגל שיח	___	**א.** עבודה בזוגות לפני שיתוף במליאה
2. חשבו-התאימו-שתפו	___	**ב.** מעבר בין שולחנות נושא שונים
3. ויכוח מובנה	___	**ג.** חפץ מדבר עובר בין הדוברים
4. תחנות / בית קפה	___	**ד.** הצגת טיעון ונגד-טיעון

5 חלק ה' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – היכרות עם הקלפים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לאיזה תחום לימוד קשור הקלף 'הנוף שבלב'?

א) גיאוגרפיה ב) מתמטיקה ג) כימיה ד) אנגלית

2. כמה תחנות בוחרים במסע?

א) שתיים ב) שלוש ג) ארבע ד) חמש

3. באיזה תחום עוסק קלף 'אקלים ורגש'?

א) ספרות ב) היסטוריה ג) כלכלה ד) אזרחות

4. במה עוסק תחום השפה והמילים?

א) פתגמים ודמויות ב) נוסחאות מתמטיות ג) מפות גיאוגרפיות ד) ניסויים מדעיים

6 חלק ו' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – בדיקת הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קלף 'הנוף שבלב' מבקש לכתוב תיאור מקום בלי לציין את שמו.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	קלף 'מסע מצפון לדרום' עוסק רק בתכנון מסלול, בלי קשר להיסטוריה או תרבות.	☐	☐

7 חלק ז' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בקלף 'הנוף שבלב' מתבקשים לבחור מקום בארץ שקשור ל _____ שלכם או לסיפור שקראתם.

2. קלף 'מסע מצפון לדרום' מבקש לשרטט _____ עם שלוש התחנות שנבחרו.

3. לפי קלף 'אקלים ורגש', תופעת טבע כמו סופה או שרב יכולה להזכיר לנו _____ מסוים.

8 חלק ח' – פרק 2 • אדם וסביבה, שפה ומילים – חיבור בין קלפים לתחומים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הנוף שבלב	___	**א.** ביטוי עם חוכמת חיים
2. מסע מצפון לדרום	___	**ב.** לשון וספרות
3. אקלים ורגש	___	**ג.** גיאוגרפיה
4. שפה, מילים וכוחן	___	**ד.** איש או אישה בסיפור
5. פתגם	___	**ה.** גיאוגרפיה
6. דמות	___	**ו.** ספרות

9 חלק ט' – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. תחום טכנולוגיה, עתיד ואנושיות עוסק בין השאר בשאלות על:

(א) מסכים, זיכרון דיגיטלי ופרטיות (ב) מתכוני בישול (ג) כללי משחק כדורגל (ד) מיון בגדים בארון

2. איזה נושא שייך לתחום חוסן אישי, בחירה ומנהיגות?

(א) כישלון וצמיחה (ב) מפות ומסעות (ג) חגים ומסורות (ד) מחירי מוצרים

10 חלק י' – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – הבנה בסיסית (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הנושא פרטיות נדון בתחום טכנולוגיה, עתיד ואנושיות	☐	☐
2	מנהיגות שקטה היא נושא בתחום כסף ובחירות כלכליות	☐	☐

11 חלק י"א – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אחד הנושאים בתחום חוסן אישי הוא _____ ואחריות

12 חלק י"ב – פרק 3 • טכנולוגיה ואנושיות, חוסן ובחירה – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זיכרון דיגיטלי	___	**א.** קבוצת אנשים המחוברים דרך מסך או רשת
2. כישלון כמנוף	___	**ב.** הקשבה לדעה שונה משלי בקבוצה
3. הקול האחר	___	**ג.** מידע שנשאר ברשת על אדם לאורך זמן
4. פרטיות	___	**ד.** שימוש בטעות כהזדמנות ללמידה וצמיחה
5. קהילה דיגיטלית	___	**ה.** המידע האישי שאדם בוחר לשמור לעצמו

13 חלק י"ג – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במה עוסק תחום 'חברות ושייכות'?

(א) חברים, קבוצה, הכלה, ריב והשלמה (ב) תקציב משפחתי וחיסכון (ג) מחזור חומרים בטבע

(ד) מפות וגיאוגרפיה

2. אילו נושאים שייכים לתחום האזרחות?

(א) הוגנות, זכויות וחובות, הצבעה בכיתה (ב) יצירה מחומרים ושירה (ג) תופעות טבע וסקרנות

(ד) חיסכון וערך מול מחיר

14 חלק י"ד – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפורמט 'גלריה שקטה' התלמידים משוחחים בקול רם לאורך כל הפעילות.	☐	☐
2	בפורמט 'אקווריום' קבוצה קטנה משוחחת במרכז בעוד שאר הכיתה מקשיבה מסביב.	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – הבנה ראשונית (המשך 2)

השלימו את המילה החסרה.

1. בקלפי השיח, הנושא 'להיות חדש/ה' שייך לתחום _____ .

16 חלק ט"ז – פרק 4 • חברות ושייכות, אזרחות וקהילה – יישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הוגנות	____	**א.** אזרחות, כללים וקהילה
2. ריב והשלמה	____	**ב.** אזרחות, כללים וקהילה
3. זכויות וחובות	____	**ג.** חברות ושייכות
4. שייכות	____	**ד.** חברות ושייכות
5. התנדבות	____	**ה.** אזרחות, כללים וקהילה

17 חלק י"ז – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – היכרות עם מבנה הקלפים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עוד יש בקלף חוץ מהשאלה?

א) שתי שאלות המשך, חיבור לתחום דעת ופתיח משפט ב) רק תשובה אחת נכונה

ג) ציון וחצי לכל תשובה ד) רשימת מקורות ביבליוגרפיים

2. באיזה תחום עוסקים קלפים על חגים ומסורות?

א) אמנות ויצירה ב) מדע וטבע ג) מורשת, חגים ומשפחה ד) כסף ובחירות כלכליות

3. אילו נושאים שייכים לתחום מדע וטבע?

א) סקרנות, ניסוי ושמירה על הסביבה ב) פרסומות וחיסכון ג) הצבעה בכיתה והתנדבות

ד) ציור ותיאטרון

4. מהי המשמעות של 'שיתוף רשות' בקלף?

א) חובה לענות בקול רם ב) מותר לבחור שלא לשתף את התשובה עם הכיתה ג) אסור לכתוב תשובה

ד) חובה לשתף בכתב בלבד

5. מה תפקיד חלק 'הרחבה בכתיבה' בקלף?

א) להחליף את השאלה המרכזית ב) להוסיף משימת כתיבה הממשיכה את הדיון ג) לבדוק איות

ד) לסכם את כל התחומים

18 חלק י"ח – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – התאמה ויישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מדע וטבע	____	**א.** משפט פתיחה המסייע לנסח תשובה
2. מורשת, חגים ומשפחה	____	**ב.** השראה, יופי וציור
3. אמנות ויצירה	____	**ג.** קישור הקלף למקצוע לימוד
4. חיבור לתחום דעת	____	**ד.** ניסוי, סקרנות ושמירה על הסביבה
5. פתיח משפט	____	**ה.** חגים ומסורות

19 חלק י"ט – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – הבנה והשלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. קלף על שמירה על הסביבה שייך לתחום _____ .

2. פתיח משפט בקלף מסייע לתלמיד/ה להתחיל את ה _____ שלו/שלה.

3. קלף העוסק ביופי ובהשראה ליצירה שייך לתחום _____ .

20 חלק כ' – פרק 5 • מדע וטבע, מורשת ואמנות – נכון/לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתיכון מצופה מהתלמידים להציג גם טיעון נגדי בדיון.	☐	☐
2	כל קלף חייב שהתלמיד/ה ישתף/תשתף את התשובה בקול בכיתה.	☐	☐
3	תחום מדע וטבע עוסק גם בשאלות 'למה' על תופעות טבע.	☐	☐

כרטיס יציאה

האם אני מצליח/ה לנסח עמדה עם נימוק ברור ולא רק 'אני חושב/ת ש...'?

_____

_____

האם הקשבתי לפחות לדעה אחת שונה משלי וניסיתי להבין אותה?

_____

_____

האם הצלחתי לחבר שאלת שיח לתחום דעת רלוונטי?

_____

_____

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀